

On observar natura a Andorra

Jordi Dalmau i Ausàs
Jordi Nicolau i Vila

Nom comú: bitxac rogenç

Nom científic: *Saxicola rubetra*

Dimensions: longitud d'uns 12 cm.

Descripció: moixó d'esquena fosca i cua curta. El mascle (com el que apareix a la il·lustració) té una marcada cella i bigotera blanca, i el pit de color rovellat. La femella és de colors més discrets.

On veure'l: als marges dels prats de la vall d'Incles.

Nom comú: aigüerola

Nom científic: *Cinclus cinclus*

Dimensions: mesura 18 cm de longitud.

Descripció: ocell rabassut i de cua curta, de color marró fosc. Té la gola i el pit d'un blanc immaculat. S'atura als rocs de la vora de l'aigua, des d'on s'hi llança.

On veure-la: a tota mena de cursos fluvials, resseguint-los amunt i avall.

típiques de llocs entollats com l'herba de la gota (*Drosera rotundifolia*) i la viola d'aigua (*Pinguicula grandiflora*). Ambdues comparteixen l'estratègia d'atraure, capturar i consumir insectes, ja que els ambients on viuen (torberes, fangots, etc.) són pobres en nutrients, sobretot nitrogen, el qual obtenen dels insectes assimilats. Tot i no ser tan vistosa com la floració dels prats, la caminada pel fons de la vall d'Incles ofereix l'oportunitat d'observar amb molta claredat la distribució d'espècies vegetals muntanes en funció de l'orientació del vessant en què es troben. Així doncs, a la solana, al costat esquerre, entre els prats i els boscos de pi negre (*Pinus uncinata*), l'arbrust dominant és l'escoba o bàlec (*Genista balansaе*), d'intensa florida groga. Al costat dret, poblant el sotabosc de la pineda de pi negre, l'abaret (*Rhododendron ferrugineum*), de flors d'un rosa intens. Barrejats amb els pins, en aquest costat obac hi ha avets (*Abies alba*) i alguns caducifolis resistents al fred com el trèmol (*Populus tremula*). Tornant als prats, i per a persones més especialitzades en l'observació de la flora, direm que al llarg del recorregut també es poden observar espècies vegetals menys comunes, i fins i tot amenaçades a nivell andorrà, com són l'alopecur de prat (*Alopecurus pratensis*), *Calycocorus stipitatus*, *Lycopodium clavatum*, *Northecium ossifragum*, el crespinel·l pilós (*Sedum villosum*) i *Trifolium spadiceum*. Entre les espècies llenyoses destaquen el roser alpi (*Rosa pendulina*), el tintorell (*Daphne mezereum*) i, per la seva escassetat, el gatzeri (*Prunus padus*) i una bosquina de salzes de muntanya (sobretot de *Salix phylicifolia* basaltica) prop del punt final de l'itinerari. Ens

Primula integrifolia (*Primula integrifolia*)

Tora blava (*Aconitum napellus*)

Marcòlic groc (*Lilium pyramiculum*)

L'Avetosa del coll d'Ordino

- **Codi de l'activitat:** 003.
- **Tipus d'activitat:** recorregut a peu.
- **Accés:** caminada a peu de carretera. Des d'Ordino, cal agafar la carretera CS340 del coll d'Ordino. Deixem el vehicle a la font de la Navina, on hi ha una àrea de berenada i una mena d'aparcament. L'Avetosa la trobem de

seguida si seguim carretera amunt, per sobre i per sota, i fins a la propera corba tancada cap a l'esquerra.

- **Descripció general:** aquesta és l'Avetosa més gran del Principat d'Andorra. Tot i que la superfície és petita, representa un hàbitat interessant. A més, hi viuen espècies l'observació o escolta de les quals resulta atractiva. No hi

Mussol pirinenc (*Aegolius funereus*) al seu niu, en un avet (Abies alba) viu de l'Avetosa.

On observar natura a Andorra

On observar natura a Andorra vol contribuir a desenvolupar un model turístic nou al país dels Pirineus. Aquest model és el de l'ecoturisme, és a dir l'observació i el gaudi dels valors naturals d'una vall, un espai protegit, una regió o, com en aquest cas, d'un estat sencer. Tanmateix, no sols els visitants hi trobaran una eina útil per descobrir el bo i millor de la flora i la fauna andorranes, sinó també els seus habitants. Està concebut, doncs, com un mitjà per atraure i per valorar alhora. Estructurat per parròquies, la unitat administrativa bàsica del Principat d'Andorra, el llibre proposa llocs i rutes pedestres per observar i escoltar un bon grapat d'espècies i els hàbitats més rellevants de la muntanya pirinenca. Els recursos gràfics –fotografies, dibuixos i mapes– embelleixen uns textos descriptius i suggerents per acabar donant un resultat molt estimulant.

Amb el suport de:

Andorra Turisme

ISBN 978-84-94553-81-1

9 788496 553811